

Täysistunto

Torstai 13.12.2018 klo 16.01—20.35

2.5. Suullinen kysymys kaivoslainsäädännöstä (Hanna Halmeenpää vihr)

Suullinen kysymys SKT 202/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Seuraava kysymys, edustaja Halmeenpää.

Keskustelu

16.49 **Hanna Halmeenpää vihr:** Arvoisa puhemies! Suomi on luokiteltu maailman houkuttelevimmaksi kaivoskohteeksi malmivarojemme ja löperön kaivoslainsäädäntömme vuoksi. Me suorastaan ojennamme kultalusikalla maaperämme rikkaudet ulkomaisille kaivosyhtiöille. Lainsäädäntömme nojaa tsaarinaikaiseen periaatteeseen, jossa löytäjä saa pitää. Meiltä puuttuu louhintavero, kunnolliset rojaltit ja kompensatiot kaivospaikkakunnille toiminnan haitoista.

Paikallisten asukkaiden ääni ei kuulu riittävästi. Myöskään kunnilla ei ole yksiselitteistä veto-oikeutta kieltää kaivostoimintaa, vaikka se häittäisi muita elinkeinoja tai elinympäristöä. Myös Kuntaliitto on ollut tästä huolissaan. Jopa luonnonsuojelualueilla malminetsintä sallitaan, ja pahimmassa tapauksessa ympäristöhaitat jäävät yhteiskunnan maksettaviksi.

Arvoisa puhemies! Kysyn asianomaiselta ministeriltä, kun suomalaisten on hyvin vaikea ymmärtää, miten tämä kaikki on mahdollista: oletteko valmis tiukentamaan ja parantamaan kaivoslainsäädäntöämme?

16.50 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia vihreälle ryhmälle kysymyksestä. Tämähän perustuu siis kaivoslakiin, joka tuli vuonna 2011, jota te olitte valmistelemassa silloin hallituksessa. [Eduskunnasta: Ohhoh!] Tietysti täytyy muistaa se, että sen lain mukaan ei ole Suomessa vielä ensimmäistäkään kaivosluvitusta tullut, vaan kaikki perustuvat vuoden 1965 lakiin.

Siitä, mitä voidaan tehdä esimerkiksi kaivosveron suhteen: totta kai se on mahdollinen. Voidaan käydä keskustelua, voidaan selvittää sitä. Meillä on tällä hetkellä järjestelmä, joka tuo rojaltit. Maanomistajalla on rojaltioikeus ja kiinteistövero-oikeus ynnä työpaikat ynnä muut vastaavat, jotka tulevat sitten kaivoksen myötä.

Siitä, onko tulossa mitään merkittäviä muutoksia tähän kaivoslakiin: minulla ei ole sellaista käsitystä, että kaivoslakia oltaisiin [Puhemies koputtaa] tekemässä uusiksi, koska edellisestäkään ei ole vielä täydellistä kokemusta.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Myönnän tähän kysymyksen vielä lisäkysymyksen edustaja Halmeenpäälle, ministerin vastaus siihen, ja sitten enempää en.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 130/2018 vp

16.51 **Hanna Halmeenpää vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Viime vaalikaudella kaivoslakia todella uudistettiin, sitä kiristettiin, mutta ei vielä tarpeeksi. Eduskunta hyväksyi tämän vuoden toukokuussa muun muassa vihreiden ja vasemmistoliiton vastustuksesta huolimatta Euroopan ja Kanadan välisen kauppaja investointisopimus CETAn. Huolet kaivoslain uudistamistarpeesta vain kasvoivat. Käsitellessään CETA-sopimusta eduskunta — eduskunta — edellytti, että hallitus käynnistää kaivoslain uudistuksen, jotta meillä on oikeus edelleen parantaa lainsäädäntöämme ilman uhkaa korvausvelvollisuudesta ulkomaisille kaivosyhtiöille.

Työ- ja elinkeinoministeriön asiassa antama selvitys ei tyydyttänyt eduskuntaa, vaan tällä viikolla ulkoasiainvaliokunta vielä uudelleen edellytti hallitusta jatkamaan toimia kaivoslain uudistamiseksi. Tästä huolimatta tilanne vaikuttaa olevan se, että hallitus haraa kaivoslain tiukentamista ja parantamista vastaan ja tavoittelee jopa päinvastaisia toimia. Kysyn, mihin toimiin hallitus [Puhemies koputtaa] aikoo ryhtyä eduskunnan tahdon toteuttamiseksi.

16.52 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse asiassa ulkoministeriö yhti täysin työ- ja elinkeinoministeriön lausuntoon CETA-sopimuksesta, ja meillä ei ole mitään sellaista, joka olisi ristiriidassa CETA-sopimuksen kanssa, jos se koskee kaikkia toimijoita yhtäläisesti. Mikään sellainen ei estä sitä.

Minusta nyt pahasti tuntuu, kaikella kunnioituksella, edustaja, siltä — te olitte vuosi sitten täysin näitten lakien takana, nyt te olette vastaan näitä — että taitaa olla vaalit tulossa.

Kysymyksen käsittely päättyi.